

Växjö 2011-11-18

Mikael Frisk

Till alla golfklubbar, GDF
I Småland – Blekinge – Gotland
Örebro – Värmland

Vinterspel eller inte på banan?

Jag får väldigt ofta många påringningar och e-mail med frågan: Hur länge kan vi spela på banan innan vi får bestående skador? Till er vill jag säga följande: Eftersom det är mycket liten eller ingen tillväxt alls beroende på grund av den låga temperaturen i marken, då är plantorna extra känslig för tramp, slitage och övrig trafik från vagnar och elbilar.

Vad händer då när man går över ytorna?

- Luften trycks och pressas ur marken, och luftporerna täpps till, det gör att rötterna långsiktigt dör och mikrolivet i backen i princip dör. Vi skall vara på det klara med att rötterna utvecklas och växer inte i jorden utan i hålrummet mellan jord/sand partiklarna.
- Med denna kompaktering så hindras självklart vatten och näring att tränga ner i profilen.
- Risken är påtaglig att det blir stillastående vatten som ställer sig på ytan och fryser till is. Det behöver inte vara klarvattnet som står på ytorna som orsakar vinterskadorna utan det räcka att det vildas vattenpartiklar runt växtcellerna. Detta vatten kan sedan dra kapillärt ur cellerna och orsaka s.k. cellsprängning. Detta fenomen har ofta uppstått när man tycker att spelytorna ser bra ut efter en lång vinter, men sedan när det är dags för plantorna att börja växa då klappar plantorna ihop och dör.
- Självaste vattnet på spelytorna kan orsaka s.k. isbränna, helt enkelt att gräset dör p.g.a. det inte fått härda in inför vintern tillräckligt.
- Sedan så kan plantans ovanjordiska delar skadas allvarligt, speciellt gäller detta vid in och utgångar och runt flaggan.
- Plantor som utsätts för trafik blir självklart mer exponerade för svampangrepp, p.g.a. den ofta inte synliga rothalsarna och tillväxtpunkterna närmast markytan skadas då gräsytan blir tunnare och glesas ut.

Skall man spela på banan när det är kraftiga svampangrepp?

Samt att just nu i skrivande stund så har vi ett otroligt stort svamptryck på våra banor på grund av det rådande väderleksläget med mycket dagg, dis, dimma och en relativt hög temperatur som gör att spelytorna inte torkar upp alls vissa dagar. Detta gör att det är ett nästan optimalt förhållande för bildande av svamp. Då är det nästan alltid snömögel vi pratar om.

Svenska Golfbundet

- Svampspridning sker genom vind, transporteras vidare på vattendroppar etc. Men självklart även via skor, vagnar, klippare, elbilar, ja listan kan göras oändligt lång!
- När det gäller t.ex. snömögel så lever den ner till minus sex grader i backen. Således så räcker det inte att det blir nollgradigt och marken blir frusen för att denna svamp skall dö ut.
- En svag och stressad planta som inte fått härda in ordentligt blir betydligt lättare angripen än en frisk planta i god kondition.

Finns det då några risker även för fairways och greenområden att dem blir drabbade?

Man skall vara oerhört försiktig med golfspel även på dessa ytor under den icke vegetativa perioden. Många klubbar som i normala fall tillåter golfspel under vintertid tillåter inte vagnar och elbilar. Orsaken är främst spårbildning och körskador i områden där det är blött, för många golfare har en förkärlek att gå i samma spår. Speciellt gäller detta runt bunkervallar, bunkrar, greenområden. Hjulen från vagnar och elbilar gör att man täcker en stor yta på banan och ökar därmed risken för ytterligare svampspridning.

Det är alltid gräset vitgröe som är känsligast för dem ovan beskrivna skadorna, vilket alla klubbar i Sverige har till 80 %. I normala fall så drabbas krypven betydligt mindre än vad som är fallet med vitgröe. Det gräset som har mest hårdighet mot vinterskador är rödsvingel men detta gräs är alltid känsligt för mycket slitage.

Självklart är det klubbens Greenkeeper eller Banchef som skall avgöra om det skall tillåtas spel överhuvudtaget på banan och om det skall vara vagn och elbilsförbud. Det skall inte några förtroendevalda i någon kommitté besluta om!

Tveka inte att höra av Er om ni undrar över någonting!

Bästa Hälsningar

Mikael "Bobban" Frisk
SGFs Bankkonsulent
Småland – Blekinge – Gotland
Värmland – Örebro
Mobil: 070/634 44 98
E-post: mikael.frisk@golf.se
www.golf.se/SGF/Bana

Svenska Golfbundet